

Reactie van de Vereniging Openbaar Onderwijs

Exameneisen aanscherpen of niet

Scholen zijn zelf verantwoordelijk voor de schoolexamens. Daardoor is het mogelijk dat er een verschil ontstaat tussen het cijfer voor een schoolexamen en dat voor het centraal examen, waarvoor de opgaven van buiten komen. Soms zijn die verschillen groot. Zo groot, dat het de wenkbrauwen doet fronsen. Beide cijfers bepalen het eindcijfer. En scoor je bij het centraal examen een dikke onvoldoende, dan kan die door het schoolexamen worden gecompenseerd. Het diploma wordt dan toch gehaald. Fijn voor de leerling, maar voldoet dat diploma dan wel aan het niveau dat nodig is voor een vervolgopleiding? Staatssecretaris Van Bijsterveldt vindt van niet. Daarom komt zij met een voorstel om de examens aan te scherpen vanaf het schooljaar 2011-2012. Voor het centraal examen moet het gemiddeld cijfer een voldoende zijn. En er mag maar één vijf zijn voor Nederlands, Engels of wiskunde in havo en vwo. Naar het vmbo wordt nog gekeken.

Een gelegenheidscoalitie van de leerlingenorganisatie, een ouderorganisatie, Forum en de VO-raad haalde ruim de pers. Kranten willen nogal eens overdrijven. Dat deden ze nu ook: 'Leerlingen, ouders en schoolleiders keren zich massaal tegen staatssecretaris.' Die massaliteit valt nogal tegen als je bedenkt dat er 19 landelijke onderwijsorganisaties zijn. De gelegenheidscoalitie vindt dat de maatregel vooral kwetsbare leerlingen treft (dyslexie, eenzijdig getalenteerd, allochtone leerlingen). Daarnaast gaat het accent op het centraal examen ten koste van de brede maatschappelijke ontwikkeling, vinden zij. Het kon niet uitblijven en bleef ook niet uit: Het hoger onderwijs pleit voor verzwaring van de exameneisen. En het mag nog wel iets meer zijn dan nu wordt voorgesteld. Het hoger onderwijs klaagt al enige tijd dat het gemiddelde niveau van de nieuwe studenten daalt. De hamvraag is: pas je het examen aan aan de kwaliteit van de leerling of leidt je de leerling toe naar een vooraf vastgestelde norm? Het laatste ligt meer voor de hand dan het eerste. De vervolgopleiding is er niet om inhaalprogramma's te geven op die punten waar het voortgezet onderwijs (en soms zelfs het basisonderwijs) steken heeft laten vallen. De samenleving moet erop kunnen vertrouwen dat een diploma waarde heeft en houdt. En een leerling wordt er niet gelukkiger op als de vervolgopleiding of het werk op grond van een diploma verwachtingen heeft, die hij of zij niet kan waarmaken. En voor kwetsbare leerlingen die het niveau wel aankunnen, maar daarbij extra hulp nodig hebben, bestaat een waaier aan ondersteuningsmogelijkheden. Aanscherpen dus, zoals een meerderheid in de Tweede Kamer inmiddels ook heeft besloten!